

РЕШЕНИЕ

№ 508

гр. София, 18.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 30.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **535** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ във връзка с чл. 203 и сл.

от АПК.

Образувано е по искова молба и уточнителни молби от 19.03.2021 г. и от 12.04.2021 г., подадена от Ю. К. С. и Г. К. С. срещу Столична община.

С определение от 27.04.2021 г. по адм. д. № 535/2021 г. е изготвен проект – доклад по делото по реда на чл. 140 от ГПК, с който е определен предмета на делото и страните. С определение от о.с.з. от 30.06.2021 г. проекто-докладът е обявен за окончателен по чл. 146 от ГПК, като страните не са възразили.

Изхождайки от цитираните определения съдът е приел, че е сезиран с иска за обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за заплащане на суми както следва:

на Ю. К. С. сумата в размер на 59 400 лв.;

на Г. К. С. сумата в размер на 18 600 лв.;

за периода 19.07.1999 г. /датата на издаване на Заповед РД 09-50-427, с която е изменен частично ЗРП за УПИ I-882б и УПИ X.-882а от кв. 38 на в.з. Б./ до 18.01.2021 г. /датата на завеждане на ИМ/, ведно със законните последици до окончателното изплащане на обезщетението, претендирани като обезщетение за претърпени имуществени вреди, в резултат лишаване от правото им да използват съсобствения си недвижим имот - S идеална част от празно дворно място с площ от 600 кв.м., представляващо реална част от имот пл. № 822а, кв. 38 по плана на Б., вилна зона, съгласно нот. акт № 138, дело 6993/1993 г., която се ползва като улица, без да е проведено отчуждаване от Столична община и без да е изплатено дължимото им

обезщетение по отчуждаването.

Незаконосъобразното фактическо действие от което се претендират вредите се изразявало в реализираната на място улица, която обхваща и част от съсобствения на ищците имот, без да е проведено отчуждително производство и без да е изплатено дължимото им обезщетение. Размерът на сумата претендирана от Ю. К. С. е за отнетата му съобразно правото му на съсобственост 134 кв.м. площ и за Г. К. С. за отнетата му съобразно правото му на съсобственост 42 кв.м. площ за изграждане на улица, публична общинска собственост от о.т. 83 до о.т. 358 и задънена [улица].

Претендират разноски.

В дадения от съда срок е постъпил писмен отговор от ответника с приложения. Изразява становище за недопустимост на исковата претенция, евентуално за неоснователност. Не се установявала причинно-следствена връзка с твърдяното бездействие/действие, тъй като не било реализирано твърдяното с ИМ мероприятие - улица. Сочи, че уличната регулация не е приложена. Не е налице неправомерно завземане на имота от СО. Касаело се вероятно за трето лице, което било ограничило достъпа до имота на ищците. Предвид, че имотът не бил отчужден в релевантните срокове, ищците можело да поискат изменение на ПУП. Моли ИМ да се остави без разглеждане като недопустима, евентуално да се отхвърли като неоснователна.

Претендира юриск. възнаграждение.

В съдебно заседание исковата претенция се поддържа лично от ищците.

В съдебно заседание ответникът Столична община се представлява от юриск. Л., който моли за отхвърляне на иска.

Участващият по делото прокурор от СГП дава заключение за основателност на иска..

Съдът, като се запозна с изложеното в исковата молба, становищата на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Видно от н.а. № 138, том X., дело № 6993/1993 г. Ю. К. С. и Г. К. С. са съсобственици на S идеална част от недвижим имот, съставляващ празно дворно място с площ от 600 кв.м., представляващо реална част от имот с пл № 822а, кв. 38 по плана на Б. – вилна зона, целият с площ от 1425 кв. м.

За изясняване на обстоятелствата по делото е изслушана и приета комплексна съдебно техническа и оценителна експертиза. Според заключението на СТОЕ първият ПУП –ПР за м. „в.з. Б.“ е одобрен със заповед № 1417/22.12.1961г. последствие действащия ПУП за района е одобрен със Заповед № РД-02-14-92/26.02.1987 г. на председателя на Комитета по териториално и селищно устройство, ПКО одобрено със заповед № РД-09-366/20.12.1990 г., ПКО одобрено със Заповед № РД-50-79-0703/1996г. и ЧИЗРП одобрено със Заповед № РД-09-427/19.07.1999 г. на главния архитект на С..

Видно от графичната част на ПУП - ЧИЗРП (л.16), одобрен е Заповед № РД-09-427/19.07.1999 г. на главния архитект на С., от терен отреден по РП за [улица] - о.т. 358 между кв.38 и кв.45, тупик (без посочени осови точки в РП от 1987г.) между УПИ I за озеленяване и УПИ VIII-1560 от кв.38 се образуват два нови урегулирани поземлени имота: УПИ I-822б с площ от 504кв.м. и УПИ X.-822а с площ от 474кв.м., в кв.38 и изменение (стесняване) на предвидената по плана от 1987г. [улица]- о.т. 358 между кв.38 и кв.45 от 8м. на 5м. с нови осови точки 83а, 258а и о.т. 358в и тупик с о.т. 358а- о.т. 358б.

По делото са представени скици, издадени от СО-район Б. на урегулиран имоти : X.-822а и I-822б .

В скица № АГ94-С-244/05.10.1999 г. за УПИ Х.-822а , кв.38, в.з. Б. (л. 18 от делото) е описано, че „от имота за [улица] кв.м. и за улица -тупик - 36 кв.м.“, или общо 221 кв.м.

В скица № АГ94-Ю-17/05.10.1999г. за , кв.38, в.з. Б. (л. 17 от делото) е отбелязано , че „от имота за [улица] кв.м.“

Отчуждителни мероприятия не са реализирани за тези имоти.

При направения оглед на място на 13.04.2023г. СТЕ установява, че [улица] между кв. 38 и 45 във в.з. Б. е покрита със бетонни блокове и на места с трошен камък. Осигурен и реализиран е транспортен и пешеходен достъп до имотите. По дължината на улицата са разположени 3 бр. стоманобетонни стълбове с въздушна ел. мрежа НН, като на стълбовете са монтирани осветителни тела за улично осветление. По улицата между о.т. 83 и о.т. 358 е изграден подземен водопровод със спирателни кранове и по нея преминава редовно въведен в експлоатация уличен водопровод Ф90 ПЕ, положен през 1999 г., съгласно писмо от „Софийска вода“ ЕООД. Улицата -тупик между о.т. 358А до 358Б , кв. 38 е покрита с паваж. В дъното на улицата е монтиран един стоманобетонен стълб с осветително тяло на него. По улицата - тупик е реализирана трайна пътна настилка.

Предвид всичко описано по-горе и направените констатации при огледа, СТЕ приема, че изграждането на [улица] и на [улица] , кв.38, в.з. Б., е реализирано.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съобразено с твърденията на ищците, съдът извежда следните изводи от правна страна:

Исковата молба е процесуално допустима. Неоснователни са възраженията за недопустимост на исковите. Допустимостта на иска се определя от твърденията на ищеца, като съдът преценява наличието на процесуалните условия и липсата на процесуални пречки за съществуването и за надлежното упражняване правото на иска. Исковата молба е подадена от лица с активна процесуална легитимация и съдържа твърдения за вреди, причинени от незаконосъобразно действие на административен орган, обуславящи допустимостта на иска и компетентността на настоящия съд да го разгледа, съгласно чл. 203, чл. 204, ал. 4 от АПК и чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК гражданите могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, като въз основа на препращащата норма на чл. 203, ал. 2 от АПК за неуредените въпроси субсидиарно се прилагат правилата на ЗОДОВ. Производството за обезщетения е уредено от законодателя в глава единадесета от АПК, към които препраща и чл. 1, ал. 2 от ЗОДОВ.

Увреждането на гражданите, в случая претърпяването на имуществени вреди, представлява сложен юридически състав, чиито предпоставки следва да са налице кумулативно при търсене на отговорност на съответния административен орган. Ангажирането на отговорността и присъждането на обезщетение е допустимо при наличието на следните елементи: незаконосъобразна административна дейност (административен акт, действие или бездействие), вреда, причинна връзка между акта и вредата, а в случаите на деяние /действие или бездействие/, противоправност на деянието и причинно-следствената му връзка /пряка и непосредствена/ с настъпилата вреда. Елемент от фактическия състав по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е също незаконосъобразният акт да е издаден и незаконосъобразното поведение да е проявено

при или по повод административна дейност. Липсата на който и да е елементите от посочения фактически състав води до невъзможност да се реализира отговорността на държавата и общината по предвидения от закона ред. В тежест на ищеца е да докаже наличието на всички елементи на фактическия състав за ангажиране на отговорността на ответника, в това число отменен адм. акт (установено незаконосъобразно действие или бездействие), причинна връзка с твърдените претърпени имуществени и неимуществени вреди /чл. 154 от ГПК/.

Съгласно мотивите на Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г. по т.гр.д. № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС „държавата отговаря за всички вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането, която отговорност е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган – т.е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми.

Съдът, като разгледа всички елементи на фактическия състав на отговорността, съобразено с твърденията на ищите и приложените по делото доказателства, съобрази следното:

За да определи действителното правно основание на спорното право, съдът следва да изходи от изложените в обстоятелствената част на исковата молба фактически твърдения, които формират основанието на исковата претенция, и от заявеното в петитума искане за защита. В случая са предявени обективно и субективно съединени иски за обезщетяване на имуществени вреди причинени от действия на административни органи.

Действието, формулирано в исковата молба и уточненията към нея, се състои в завземане на част от имоти УПИ Х.-822а (185 кв.м. и 36 кв.м.) и от УПИ I-822б (167 кв.м.) и построяване на улица и тупик по одобрен план, но без да бъдат проведени обезщетителни процедури. Конкретно се сочи, че улицата и тупика са трасирани, застлани с бетонни плочи и прокарано осветление. Претенцията е, че отвътникът Столична община е извършил тези фактически действия, които се считат за незаконни.

Легално определение на термина „действие“, респективно „бездействие“ липсва в нормативните актове, но под „действие“, респективно „бездействие“, следва да се разбира всяко такова, извършено от държавен орган или длъжностно лице, което не е юридически акт, а тяхна физическа изява, на не произволна, а в изпълнение или съответно неизпълнение на определена нормативна разпоредба." В Решение № 2869 от 25.02.2011 г. по адм.д. № 13377/2010 г. на III отд. на ВАС се приема, че „задълженията като дължими фактически действия на конкретния административен орган следва да не са абстрактно, а конкретно регламентирани в Конституцията, в законовите и подзаконовите нормативни актове, за да е възможно да се отграничи кога тяхното неизпълнение влече последиците на отговорността по чл. 1 ЗОДОВ.“

В производство по реда на чл. 203 и сл. АПК, незаконосъобразността на действието или бездействието, от които се твърди настъпване на вреди, следва да се установи от съда, пред който е предявен искът за обезщетението (чл. 204, ал. 4 от АПК). Защитата по този ред, касае единствено незаконосъобразни фактически действия и фактически бездействия, по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт. По този ред не подлежи на оспорване неизпълнението на задължения за волеизявления или т.нар.

юридически бездействия, тъй като защита срещу тях се осъществява по реда на оспорване на административни актове.

Тук следва да се посочи, че съдът разглежда и се произнася само по предявените иски. Вън от предмета на настоящото изследване са законност на кадастрални планове и нанасяне на обекти в тях, устройствени планове, законност на прехвърляне на вземания (цесии) и пр. обстоятелства, които страните са привнесли в делото, но са неотнормирани за случая. И това е така, защото гореописаните актове представляват юридически действия, т.е. административни актове, оспорването на които се осъществява в нарочни съдебни производства. Така, както правилно е изяснено в определение № 4869/08.10.2014 г. по адм. д. № 9699/2013г. на АССГ не може органът /кметът/ да бъде принуден да издаде заповед по чл. 25, ал. 2 от ЗОС /аналогично и по чл. 225а от ЗУТ/, доколкото в тези хипотези органът действа служебно, като извършва собствена преценка по отношение на предпоставките за издаване на адм. акт. Отделно от това, по отношение на т.н. „цесия“ (л. 7 от делото) компетентността е изцяло на гражданските съдилища.

Така, претенцията е, че Столична община фактически е изградила [улица] - о.т. 358 между кв.38 и кв.45, тупик о.т. 358а – 358г в м. „в.з. Б.“.

От една страна тези фактически твърдения не се доказаха в хода на съдебното дирене. Не се установи СО или длъжностни лица от администрацията да са изпълнявали каквито и да е строително – монтажни дейности. Обратното, видно от представените по делото доказателства, вкл. заключението на СТОЕ се установява, че „реализираното строителство на улицата“ е от неизвестен извършител, съобразно събраните данни от кмета на СО – Район „Б.“. Наличието на изпълнени осветление и водопровод също не могат да обвържат Столична община с конкретни незаконни дейности, защото принципно строежите на водопровод и електропровод се извършват от съответните търговски дружества. Следователно, не може да се претендира от СО незаконно фактическо поставяне на мрежи и съоръжения. Друг е въпроса, че според данни от СТОЕ водопроводът е положен през 1999 г., както и, че „ЧЕЗ Разпределение България“ АД експлоатира процесния участък от разпределителната електрическа мрежа – ниско напрежение. Същият е заведен в инвентарната книга на дружеството като дълготраен материален актив (ДМА). Следователно, касае се за налично съоръжение, осъществено преди ищците да придобият в собственост вещни права в имота.

Предвид изложеното съдът намира, че по делото не се доказва с пълно и главно доказване действия на СО или нейни служители във връзка с изпълнението на процесната улица и тупик. Съдебното решение не може да почива на предположение, а и не съществува презумпция, че щом като се ползва като улица, то общината е изпълнила (построила) същата.

Следователно, по делото се установява единия (първият) елемент за ангажиране на отговорността на ответника – налице са незаконосъобразни действия. Липсата на един от елементите за ангажиране на отговорността на общината по чл. 1 от ЗОДОВ обезсмисля изследването на останалите - размер на вредата и причинна връзка.

Съдът следва да посочи определение № 4869/08.10.2014 г. по адм. д. № 9699/2013г. на АССГ, в което са дадени указания как следва да се постъпи при липса на проведена отчуждителна процедура - възможността по чл. 134, ал. 2, т. 1 от ЗУТ при незапочнала отчуждителна процедура в срока по чл. 208 от ЗУТ или по способите от облигационното право. В допълнение на последното следва да се посочи, че ПУП -

ЧИЗРП е одобрен със Заповед № РД-09- 427/19.07.1999 г. на главния архитект на С., като същият е приет при условията на З. (отм.). Считано от 31.03.2001 г. обществените отношения свързани с регулации и прокарване на улици се уреждат със Закона за устройството на територията /ЗУТ ДВ, бр. 1 от 2.01.2001 г./. В § 6 от ПР ЗУТ е уредена преходността на териториалноустройствени планове, общи и подробни градоустройствени планове запазват действието си, § 7 (отм. ДВ, бр. 61 от 2007 г.) е уреждала хипотезите, при които не са започнали отчуждителни и обезщетителни процедури. Същите хипотези впоследствие са инкорпорирани в чл. 208 от ЗУТ, или с други думи казано, след изтичане на пет години от влизане в сила на ПУП и незапочване на отчуждителни и обезщетителни процедури, собствениците имат право да искат промяна на влезлия в сила план – чл. 134, ал. 2 от ЗУТ.

Допълнително, следва да бъде посочено, че от доказателствата по делото се установява, че ищите Ю. К. С. и Г. К. С. са съсобственици на S ид.ч. от недвижим имот, съставляващ празно дворно място с площ от 600 кв.м., представляващо реална част от имот с пл № 822а, кв. 38 по плана на Б., който съгласно скица на л. 17 съставлява УПИ I-822б, аналогично с комбинирана скица на л. 19 и установено от СТОЕ. По отношение на УПИ X.-822а, който също е засегнат от улицата и тупика, няма данни по делото ищите да притежават вещни права и в тази част искът е напълно неоснователен по допълнителни съображения.

Горното налага извода за неоснователност на исковете срещу Столична община, поради което същите следва да бъдат отхвърлени.

При този изход на делото основателни са претенциите на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Същите следва да бъдат уважени в размер на 100 лева, на основание чл. 25, ал. 1 от наредбата за заплащането на правна помощ във вр., с чл. 78, ал. 8 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, както и 250 лева представляващи депозит за СТЕ.

С оглед на изложените мотиви и на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд – София – град

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни исковете на Ю. К. С. и Г. К. С., предявени срещу Столична община, както следва:

на Ю. К. С. сумата в размер на 59 400 лв.;

на Г. К. С. сумата в размер на 18 600 лв.;

за периода 19.07.1999 г. /датата на издаване на Заповед РД 09-50-427, с която е изменен частично ЗРП за УПИ I-882б и УПИ X.-882а от кв. 38 на в.з. Б./ до 18.01.2021 г. /датата на завеждане на ИМ/, ведно със законните последици до окончателното изплащане на обезщетението, претендирани като обезщетение за претърпени имуществени вреди, в резултат лишаване от правото им да използват съсобствения си недвижим имот - S идеална част от празно дворно място с площ от 600 кв.м., представляващо реална част от имот пл. № 822а, кв. 38 по плана на Б., вилна зона, съгласно нот. акт № 138, дело 6993/1993 г., която се ползва като улица, без да е проведено отчуждаване от Столична община и без да е изплатено дължимото им обезщетение по отчуждаването.

ОСЪЖДА Ю. К. С. и Г. К. С. да заплатят на Столична община сумата от 350 (триста и петдесет) лева, представляващи разноси по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14 – дневен срок от деня на съобщаването му, чрез Административен съд – София-град, пред Върховен административен съд.

Препис от решението, на основание чл. 138 от АПК, да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: